

om växtskydd i Norrlandslänet

Nr 1-2018. Växtskyddsåret 2017 och utsäde till vårsådden

Så här en bit in i 2018 sammanfattar vi de observationer (graderingar) som gjordes i Norrlandslänet. Avläsningar av angrepp av svampsjukdomar och insekter skedde i fält från Överkalix i norr till Stöde i söder.

Och tar du eget utsäde inför 2018 är det viktigt att använda råvara av god kvalitet!

Växtskyddsåret 2017

Korn var den gröda där flest observationer (graderingar) gjordes under säsongen. Det var totalt 18 fält, varav tre i Västernorrland, sju i Jämtland, fyra i Västerbotten och fyra i Norrbotten. Sorterna varierade, men vanligast var Judit. Den dominerande förfrukten var korn.

Förekomsten av **kornets bladfläcksjuka** var varierande. Högst angrepp noterades i fält med korn som förfrukt – upp till 90 % angripna blad. I slutet av säsongen fanns kornets bladfläcksjuka i de flesta graderingsrutor, men det genomsnittliga angreppet blev lågt.

Sköldfläcksjuka förekom i ungefär hälften av fälten men angreppsnivån var lägre än för bladfläcksjukan. **Fysiologiska fläckar** av olika slag noterades i flera graderingsrutor. Fysiologiska fläckar är fläckar som ej orsakas av svamp.

Bladfläcksjuka på vänstra bladet och sköldfläcksjuka på det högra.

Begränsade problem med insekter

Minerarflugor förekom allmänt men det var inte så kraftiga angrepp att det påverkade skörden.

Det var mycket få **löss** i fält under graderingssäsongen. Det överensstämde med den inventering av havrebladlusens ägg på häggår som gjordes under vintern 2016/2017 då endast enstaka ägg påträffades.

Enstaka fält med havre och vårrybs graderades också. Havren var frisk och förskonad från insektsproblem. I rybsen observerades jordloppor tidigt på säsongen och rapsbaggar under knoppstadium. Inga större skador rapporterades.

Fältvandringar

Under en vecka i början av juli genomfördes ett tiotal fältvandringar i Norrlandslänet. Vi bjöds på mestadels vackert väder och grödorna var trevliga att se.

Stor tack till värdar och deltagare!

Fältvandring utanför Kramfors en vacker julkväll 2017.

om växtskydd i Norrlandslänen

Utsäde inför 2018

Ett friskt och sund utsäde med så hög grobarhet som möjligt är en viktig grund för framgångsrik odling. Dessutom är det viktigt att förekomsten av främmande sorter och arter samt ogräsfrö är låg. Starkt smittade partier och partier med låg grobarhet och svag skjutkraft bör inte användas till utsäde.

Eget utsäde

På grund av större areal vårsådd 2018 har tillgången på utsäde ibland varit begränsad. Att rensa eget utsäde är en lösning, men det är viktigt att göra detta på rätt sätt.

Du får använda eget utsäde av stråsäd, trindsäd och oljeväxter utan särskilt tillstånd från sortinnehavaren. Det finns dock vissa arter som du inte får ta eget utsäde av. Det gäller till exempel raps av hybridsorter.

Om du använder eget utsäde måste du komma ihåg att betala den avgift som LRF och Svenska utsädesföretagens förening (SVUF) har kommit överens om. Mer information om detta kan du läsa på www.svuf.se.

Analys viktigt

Det är viktigt att göra en analys av egenproducerat utsäde. Såväl sundhet som grobarhet kan variera mycket. Särskilt sotsjukdomarna kan snabbt uppförkas om man använder samma parti i flera år. Dessa kan endast behandlas genom betning.

Betning/behandling ska behovsanpassas utifrån resultaten från sundhetsanalysen. Är smittan av sjukdomar för hög avråds från användning av utsädet.

Växtskyddscentralen Uppsala

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden